Qalam
कलम

Teacher Editors

Department of English

Dr. Sucheta Chaturvedi

Ms. Avantika Chamoli

Mr. Dharmendra Singh

Department of Sanskrit

Dr. Meera Sharma

Layout Design

Harshita Manchanda

Editor's Note

The act of writing is an attempt to articulate the objective realities of life via the lens of one's own subjective experiences and perspective. The creation of text may be due to, as the prominent Romantic poet William Wordsworth posits 'a spontaneous overflow of powerful feelings' or on the other hand writing of literature can be as T.S. Eliot postulates a process fuelled and framed by 'the tradition' which 'compels a man to write not merely with his own generation…'.

We invite you dear readers, in this issue of *Qalam*, to peruse an eclectic mix of our student's writings that provide keen insight into their vivid creativity. An attempt has been made to present a diverse selection of stimulating writings. Valuable suggestions of our readers are always welcome. Hope this issue of Qalam provides an invigorating as well as an entertaining read.

Happy Reading

Dr. Sucheta Chaturvedi
Ms. Avantika Chamoli
Mr. Dharmendra Singh

Wonder

When I was a little girl , I dreamed of a world,
With all its wonders which were yet to be unfurled,
But I was confused what is that wonder that I need to find,
Is it the structure of the mind?
Is it the length of the highest mountain?
Or the nearby fountain?
I looked everywhere but nothing looked fascinating,
The thought of it was devastating,
I don't know where to search for it,
The wonder, is it where the two countries meet,
I searched everywhere,
Looking here and there,
But when I grew up I realised that it is you who creates wonders,
Look for it inside.

Shivangi Singh
Roll Number- 696
B.A. English (Honors), IInd year

My idol

Idol beginning with 'I'
Gives us true vision of life
'I' should be praised
Till one dies ,

Realising ones importance
Is a foremost acceptance
I purely think ,
There's shouldn't be any dependence ,

Anyone's idol should be perfect
This mutual feelings people collect
That's purely foolish
Because no is perfect ,

My idol is love
My idol is heartbreaks ;
My idol is betrayal ;

My idol is courage ;
My idol is confidence ;
My idol is peace ,

Be your own idol
Don't sit idle
Face your rival
On 'idols' arrival !

Smriti Ashra,
B.A. Programm, IIIrd year

Soldier

If I die in a war zone; box me up and send me home.

Put my medals on my chest; tell my mom I did my best.

Tell my dad not to bow; he won't get tension from me now.

Tell my brother to study perfectly; key of my bike will be his permanently.

Tell my sister not to be upset; her bro will take a long sleep after sunset.

Tell my nation not to cry; because I'm a soldier born to die.

Rakhee Gupta,

Roll no. 1627

B.A Program IIIrd Year

Neglected Treasure

Wake up girl!

See the morning glory

It's a new day,

With a brand new story .

There are no more tears,

Nothing to chain you down,

Nothing to hold you back ,

And nothing to fear.

Wake up bride!

Why only you make the promise
To love and care for your surroundings,
It's time now-
You step out of your promise

Wake up daughter!
It's been ages,
You've been serving your in laws,
Like a wooden doll.
Now be the bold person again,
Claim your rights and don't be defeated.

Wake up sister!
You see your brother studying,
While you learn cooking,
It's time now you go to school .
Time to prove you are not fool.

Wake up mother!
You are independent,
So why only sacrifice,
They are the ones who are dependent,
You are the one they must treasure,
So have your recognition and your pleasures.

Wake up everybody!
You have power to love,
And to embrace the world,
Remember you are precious,

You are the treasure of the world.

Deepa Vishwakarma

B. Com Program

Success is Failure Turned Upside Down

Once there was a boy , almost 21 , who was pursuing his graduation from Oxford University . So miraculously genius was this boy that he was sometimes called as 'Einstein' . Everything was going fine , when one day he suddenly fell unconscious in his grandma's home . He was diagnosed with Motor Neurons Disease . The doctors told him that he won't be surviving over two years . Though this boy initially perceived it as the greatest failure of his life , yet he was determined to turn this into a stepping stone on the path of success . The person mentioned is none other than the legendary Theoretical Physicist - Stephen Hawkins , who not only introduced the Big Bang Law and the Laws of the Black Holes to the world , but also lived to a ripe age of 76 years ! He truly succeeded in turning the tide of supposed failure in his favour .

Not just Hawkins, but many others have proved that success and failure are just two sides of the same coin . We all experience failure in some form at some point in our lives . However, we learn more from our failures than success . The actual flavour of success only tastes sweeter once we taste failure .

It is very rightly said by Sage Chanakya , that "To maintain an equilibrium in life , it is necessary to have obstacles in the form of failures , which enable us to pause and think " . Failure in our lives performs the function of a speed breaker on the road – pause , think and discover . Like summer and winter , love and hatred , sweet and bitter , success

and failure are the dualities of life . They work in a cycle and tend to arrive at regular intervals , just like sunrise and sunset .

It is very interesting to note that Microwave was accidentally discovered as a result of a failed experiment . However , because of keen observation and introspection , this failure emerged as a 'boon' for bakers . Not only this , Albert Einstein failed almost 108 times ! But failure did not stop this man , who presented the world with the theory of relativity. A conscious analysis of FAILURE can lead us to achieve new heights . Life is too short to regret failures . One can turn failure into success with determination and hard work. Success is just failure turned upside down .

Mansi Kaushal
English(Honours), Ist Year

The Blue Lady

What is fear?

Is it the cold dread seeping in your gut? Or is it the icy chill you feel running down your spine when you realize that you are not alone in your empty apartment? Maybe it is the loud hammering of your heart as you desperately try to muffle your whimpers to stay quiet.

Fear is a lot of things. It has managed to embody the human psyche since before we started walking upright on two legs. Fear has managed to evolve with us and to this day remains a faithful companion even when we are unconscious in sleep. The reason I talk so fondly of fear is because it has plagued my very being ever since those series of events that took place one cold winter evening eleven years ago.

When I was seven years old the next door kids used to joke about how my new house was haunted by 'the blue lady' and I used to run back home to my parents who would shrug it off as the usual childish antics of picking on the new kid. That's what it was to me, bullying. What I didn't see was the real fear in their eyes when they talked to me, the fear I have now come to recognize in my own eyes as they stare at me through the mirror.

When I first claimed I saw the blue lady in my room at night the same week they thought I was acting out and they locked me in my bedroom for a whole day. She didn't stop coming by and they ignored my desperate attempts to tell them that she was trying to possess my body in the limited vocabulary of a seven year old. Eventually, she took over my body little by little. They didn't see the bruises on my body, they didn't notice how I barely slept at night, and they didn't notice I had stopped communicating with them. They didn't notice I was gone until the day she killed them.

I still remember the warm blood on my hands, the sheets and the knife. I see my mother choking on her dying breath while blood gushed out of the slit on her neck. I remember sobbing and snuggling between their dead figures. They were still warm. I lay there till the morning light lit up the room and I was dragged away from their corpses. The memory is still fresh in my mind because she doesn't let me forget.

She still lives within me, The Blue Lady. She makes me do things I hadn't imagined I would. Sometimes it isn't me who stares back from the mirror and other times it is fear that does.

Soumya Singh
Roll No. - 187
B. A. Philosophy (Honours), IInd year

संस्कृत विभागः

धन्या भारतवसुन्धरा

"मृदपि च चन्दनमस्मिन् देशे ग्रामो ग्रामः सिद्धवनम्।

यत्र च बालाः देवीस्वरूपाः बालाः सर्वे श्रीरामाः॥

सर्वप्रथमं विचारयामो वयं यत् किञ्च खलु तत् कारणम् अस्ति, येन हि कापि धरा धन्यीक्रियते। अपि च कीदृशाश्च ते वसवः अर्थात् रत्नानि यानि तया धार्यन्ते। कारणं हि तत् निश्चप्रचमेव संस्कृतिः सभ्यता च इत्यभिधेयास्ति। यतोहि धन्या इति शब्दस्य वास्तविकः अर्थः तया संस्कृत्या एव परिज्ञातुं शक्यते। कापि संस्कृतिः कापि वसुधा तदा एव धन्या भवति यदा सा अस्मान् शिक्षयति–'तेन त्यक्तेन भुञ्जीथाः।' यदा सा अस्मान् शिक्षयति 'सर्वे भवन्तु सुखिनः, सर्वे सन्तु निरामयाः।' यदा सा अस्मान् शिक्षयति–'भद्रं कर्णेभिः श्रृणुयाम।'

अद्य विश्वे पर्यावरण–विषयिणी समस्या एका सम्मुखीभवति, अस्याः समस्यायाः कारणं वर्तते यद्धि वयं तान् जगतोद्धार–विचारान् त्यक्तवन्तः यत्र शिक्ष्यते–'तेन त्यक्तेन भुञ्जीथाः।' अद्यत्वे प्रकृतेः दोहनं विधीयते, किन्तु यदि त्यागभावेन प्रकृतिप्रदत्त–वस्तूनाम् उपयोगः अक्रियत चेत् समस्या एषा नैव आविरभविष्यत्। अहं वक्तुं शक्नोमि धन्यास्ति भारत–वसुन्धरा या हि अस्मान् प्रकृतेः दोहनं न, अपितु रक्षणं शिक्षयति। अद्यापि अन्तर्राष्ट्रिय–सौरसंघटनस्य नेतृत्वं भारतं करोति, पर्यावरण–संरक्षणाय प्रकृतिरक्षणाय सर्वदेशान् एकत्रीकरोति इति सद्यस्तनं प्रमाणभूतम्।

अद्य निखिलेऽपि विश्वे आतङ्कवादः बृहद्समस्यात्वेन उररीक्रियते। इतरेषां हत्यापराधः धनलोभवशात् क्रियन्ते, महिलाभिः समं दुराचरणं क्रियते। एतासां समस्यानां निराकरणाय भारतीयसंस्कृतिः अस्मान् बोधयति–

"मातृवत् परदारेषु, परद्रव्येषु लोष्ठवत्।

आत्मवत् सर्वभूतेषु, यः पश्यति स पण्डितः॥"

भारतीयसंस्कृतिः प्रतिक्षणं यावत् अस्मान् शिक्षयति–

"वैष्णव–जनास्तु ते कथनीयाः, परपीडा यैः अनुभूता....।

अतैव भूकम्पपीडितानां सहायतार्थं भवतु वा, विश्वशान्त्यै वा, सर्वत्र मानवसंसाधनं परहिताय कटिबद्धम् अस्ति।

अस्माभिः धनलोभ–कीर्तिवशात् नैव जीवितव्यं अपितु परोपकाराय परेषां हिताय जीवितव्यं इति एतादृशैः विचारवसुभिः अलङ्कृतास्ति इयं भारतधरा। कथमिति जिज्ञासायां वदामि– महाकवि कालिदासः एतावान् ग्रन्थान् अरचयत् किन्तु कुत्रत्यसौ इत्यपि नोक्तम्, भगवता पाणिनिना भाषाव्याकरणं व्यलेखि किन्तु स्वविषये एकं सूत्रमपि नैव रचितम्। ज्ञानत्याग–तपस्या–संवलितायां अस्यां संस्कृतौ, ज्ञानं प्रमुखतां भजते न तु अर्थम्।

उदाहरणं वदामि–मम्मटाचार्यः लिखति–

"काव्यं यशसे अर्थकृते व्यवहारविदे शिवेतरक्षतये,

सद्यः परनिर्वृत्तये कान्तासम्मितयोपदेशयुजे॥"

अत्र सर्वेषु पदेषु चतुर्थी विभक्तिः अस्ति किन्तु अवधेयम् अस्ति अर्थकृते इत्यत्र षष्ठी अस्ति। अनेन ज्ञायते अस्माकं कृते मुख्यं ज्ञानं न तु अर्थः।

"न हि खलु अर्थाय साधयामो वयं किमपि।"

अस्माकं जीवनप्रणाली अस्माकं सनातनजीवनपद्धतिः सर्वजनहिताय सर्वजनसुखाय अस्मान् प्रेरयति। अतः एव विश्वे सर्वत्र पीडितः कश्चन् पारसी इति पन्थविशेषः भारते परित्रातः। न

केवलं परित्रातः अपितु तस्य संस्कृतौ अपि त्यागतपस्यारसं प्रसारितम्। अतः सद्यस्तनं भारतीयं चित्रं अस्ति–

"जातौ वर्णे वेशे भूषे सत्यपि भेदे बहुधा,

जनाः अनन्ताः गुणा विभिन्नाः समरसभावस्त्वेकः।

वायुरभिन्नो वारि न भिन्नं लक्ष्यं वोऽस्तिसमानम्,

रक्तमभिन्नं तत्त्वमभिन्नं चित्ते लसति किलैक्यम्॥"

उषाकालादेव भारतवसुन्धरा इयं राजा हरिश्चचन्द्र–मनु–शिवि–शंकराचार्य–कौटिल्य–स्वामिविवेकानन्द–सुभाषचन्द्रबोस–सरदारपटेल–भगतसिंह–सदृशैःकर्त्तव्यपरायणैः धन्यीकृता। डॉ० ए०पी०जे० अब्दुलकलामवर्यं कः खलु शक्नोति विस्मर्तुम्। यस्य जीवने एक एव ध्येयः आसीत्–

"न त्वहं कामये राज्यं, न मोक्षं न पुनर्भवम्।

कामये दुःखतप्तानां प्राणिनामार्तिनाशनम्॥"

अहं सोत्साहं सगर्वं ब्रवीमि यत् वैज्ञानिक–त्याग–तपस्या–संवलिता इयं भारत–वसुन्धरा धन्यास्ति।

ऋचा झा

स्नातकोत्तरः प्रथम–वर्षः (संस्कृतविषयः)

मूर्खम् उद्दिश्य उपदेशः

कश्चन पर्वतः आसीत्। तत्र बहवः वानराः वसन्ति स्म। कदाचित् हेमन्तकालः सम्प्राप्तः। सर्वत्र वातावरणे अत्यन्तं शैत्यम् आसीत्। हिमपातः अपि भवति स्म। एतादृशं दुस्सहं शैत्यं सोढुम् अशक्ताः वानराः कम्पन्ते स्म।

एकदा कश्चित् वानरः कुतश्चित् कानिचित् गुञ्जाफलानि आनीतवान्। तानि गुञ्जाफलानि अग्निकणसदृशानि आसन्। अतः वानराः चिन्तितवन्तः–'एतान् अग्निकणान् मध्ये स्थापयित्वा, परितः शुष्काणि पर्णानि स्थापयित्वा फूत्कारं कुर्मः चेत् अग्निः उत्पद्यते। तेन वयं शैत्यपीडां दूरीकर्तुं शक्नुमः इति। एवं चिन्तयित्वा ते गुञ्जाफलानि मध्ये स्थापयित्वा परितः पर्णानि स्थापितवन्तः। फूत्कारं कर्तुम् आरब्धवन्तः। परन्तु महता प्रयत्नेन अपि अग्निः न उत्पन्नः।

सूचीमुखः नाम पक्षी एतत् सर्वं पश्यन् आसीत्। वानराणां वृथाप्रयासं दृष्ट्वा सः उक्तवान्–"भोः मूर्खाः। एते अग्निकणाः न। अपि तु एतानि गुञ्जाफलानि। भवन्तः किमर्थं व्यर्थश्रमम् अनुभवन्ति? कुत्रापि गुहायां निर्वातप्रदेशः अस्ति वा इति अन्विष्यन्तु। तत्र गत्वा तिष्ठन्तु" इति।

तेषु एकः वृद्धः वानरः आसीत्। सः सूचीमुखम् उक्तवान्–"अरे मूर्ख! किं करणीयं, किं न करणीयम् इति वयं सम्यक् जानीमः। भवतः उपदेशः न अपेक्षितः। मौनेन इतः गच्छतु" इति। परन्तु सूचीमुखः तस्य वाक्यम् अनादृत्य पुनः–"किमर्थं वृथा श्रमम् अनुभवन्ति भवन्तः?" इति वक्तुम् आरब्धवान्। सूचीमुखस्य उपदेशेन कुपितः कश्चन वानरः तं पक्षयोः गृहीत्वा शिलातले घट्टितवान्। तेन घट्टनेन सूचीमुखः मृतः।

अतः मूर्खम् उद्दिश्य उपदेशः अस्माकं विनाशाय एव भवति।

सन्ध्या भट्ट

द्वितीय–वर्षः (संस्कृतविशेषः)

यदि भवान् इच्छति

यदि वदितुम् इच्छसि —— सत्यं वद।

यदि पातुम् इच्छसि —— क्रोधं पिब।

यदि चलितुम् इच्छसि —— सेवामार्गे चल।

यदि त्यक्तुम् इच्छसि —— कुसंगतिं त्यज।

यदि मारयितुम् इच्छसि —— अहंकारं मारय।

यदि वशे कर्तुम् इच्छसि —— इन्द्रियाणि वशे कुरु।

यदि नाशयितुम् इच्छसि —— भ्रष्टाचारं नाशय।

पूनम

द्वितीय–वर्षः (संस्कृतविशेषः)

सुन्दरसुरभाषा

मुनिवरविकसित–कविवरविलसित

मञ्जुलमञ्जूषा, सुन्दरसुरभाषा।

अयि मातस्तव पोषणक्षमता

मम वचनातीता, सुन्दरसुरभाषा॥

वेदव्यास–वाल्मीकि–मुनीनाम्

कालिदास–बाणादिकवीनाम्।

पौराणिक–सामान्य–जनानाम्

जीवनस्य आशा, सुन्दरसुरभाषा॥

श्रुतिसुखनिनदे सकलप्रमोदे

स्मृतिहितवरदे सरसविनोदे।

गति–मति–प्रेरक–काव्यविशारदे

तव संस्कृतिरेषा, सुन्दरसुरभाषा॥

नवरस–रुचिरालङ्कृति–धारा

वेदविषय–वेदान्त–विचारा।

वैद्य–व्योम–शास्त्रादि–विहारा

विजयते धरायां, सुन्दरसुरभाषा॥

सोनिया मेहरा

तृतीय–वर्षः (संस्कृतविशेषः)

महात्मा गान्धिः

महात्मा गान्धिः इति प्रसिद्धः मोहनदासकरमचन्दगान्धिः गुजरातस्य पोरबन्दरनामके नगरे जन्मं प्राप्तवान्। तस्य उदारान् मानवीयान् गुणान् दृष्ट्वा कविः रवीन्द्रनाथठाकुरः तं महात्मा इति शब्देन सम्बोधितवान्। ततः पश्चात् सर्वे भारतीयाः तं महात्मा गान्धिः इति एव अभिजानन्ति। भारतमातुः श्रेष्ठः पुत्रः महात्मा गान्धिः स्वातन्त्र्यान्दोलने सर्वेषां भारतीयानाम् आधारभूतः मार्गदर्शकः च आसीत्। अत एव गान्धिजयन्तीपर्वं राष्ट्रियपर्वरुपेण आचर्यते। दक्षिण–आफ्रिकादेशेऽपि महात्मा गान्धिः उत्तमं कार्यं कृतवान्।

अस्य पिता श्री करमचन्दगान्धिः राजकोटसंस्थाने पोरबन्दरसंस्थाने च दिवान् इति प्रसिद्धः आसीत्। माता श्रीमती पुतलीबाई साध्वी व्रतोपवासादिधर्मानुसारिणी प्रेममयी च आसीत्। मोहनदासगान्धिमहोदयस्य बाल्यं पोरबन्दरनगरे उत्तमपरिसरे सहजसुन्दरम् आसीत्। मातुः सेवाभावः त्यागबुद्धिः सर्वप्रियता इत्येते गुणाः पुत्रेऽपि परिणामम् अकुर्वन्। विद्याभ्याससमये मोहनदासगान्धिः साधारणबालकः आसीत्। मोहनदासगान्धिः राजकोटनगरे प्रौढविद्याभ्यासं कृतवान्। विनयशीलः लज्जालुः विधेय इति च सहपाठिषु प्रख्यातः आसीत्। गान्धिमहोदयः सत्यम् अहिंसां च जीवने प्रतिष्ठापयितुं दृढव्रतः आसीत्। सः वैदेशिकानां शासनः मूलतः उच्छेत्तुं भारतमातुः स्वतन्त्रतायै दृढां प्रतिज्ञाम् अकरोत्।

रिया गुप्ता

द्वितीय–वर्षः (संस्कृतविशेषः)

सर्वेभ्यः शिक्षिकाभ्यः शिक्षकेभ्यः च समर्पितम्

किम् अस्ति तत् पदम्

यः लभते इह सम्मानम्।

किम् अस्ति तत् पदम्

यः करोति देशानाम् निर्माणम्॥

किम् अस्ति तत् पदम्

यं करोति सर्वे प्रणामम्।

किम् अस्ति तत् पदम्

यस्य छायायां प्राप्तम् ज्ञानम्॥

किम् अस्ति तत् पदम्

यः रचयति चरित्रं जनानाम्।

'गुरू' अस्ति अस्य पदस्य नाम

सर्वेषां गुरूणां मम शतं शतं प्रणामम्॥

प्रिया

प्रथम–वर्षः (संस्कृतविशेषः)